Το βαθύτερο νόημα της Αναστάσεως του Κυρίου († Αρχ. Χριστόδουλος Φάσσος)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 27 Απριλίου, 2008

Ατμόσφαιρα χαράς βασιλεύει παντού, χαρμόσυνος χαιρετισμός κυριαρχεί. Η Εκκλησία πλέει σε θάλασσα αγαλλιάσεως και δόξας. Οι ύμνοι της διασαλπίζουν τα συναισθήματά της: *«Αύτη η ημέρα, ην εποίησεν ο Κύριος, αγαλλιασώμεθα και ευφρανθώμεν εν αυτή» (Πεντηκοστάριον, Ορθρος Κυριακής του Πάσχα, στίχοι των αίνων).* Αυθορμήτως έρχεται στα χείλη όλων ο νικητήριος χαιρετισμός: *«Χριστός Ανέστη»* και αυθορμήτως η απάντηση: *«Αληθώς Ανέστη»*. Ακόμη και αυτοί οι άπιστοι παρασύρονται και το επαναλαμβάνουν.

Προσέξτε δε τούτο το θαυμαστό: Εκείνο το οποίον τότε, κατά τις ημέρες εκείνες αποτελούσε αίνιγμα, αμφιβολία, αντικείμενο δυσπιστίας για τους μαθητές -*«και εφάνησαν ενώπιον αυτών ωσεί λήρος τα ρήματα αυτών, και ηπίστουν αυταίς» (Λουκ. ΚΔ', 11), «κακείνοι ακούσαντες ότι ζη και εθεάθη υπ' αυτής (Μαγδαληνής), ηπίστησαν... » (Μάρκ. ΙΣΤ', 11)*- σήμερα είναι τόσο παραδεκτό και ανθεί στα χείλη όλων, νέων και γέρων, πιστών και απίστων ακόμη.
Αλλά στο σημείο αυτό γεννάται ένα ερώτημα: Οι Χριστιανοί έχουν κατανοήσει καλά αυτό το γεγονός της Αναστάσεως του Κυρίου; Εμείς έχουμε εννοήσει ποιες υποχρεώσεις μάς γεννά η πίστη ότι *«ηγέρθη ο Κύριος όντως;» (Λουκ. ΚΔ', 34).* Εχουμε σκεφθεί τις συνέπειες και τα αποτελέσματα αυτού του χαιρετισμού *«Χριστός Ανέστη»;* Μήπως και στα δικά μας χείλη ανθεί απλώς και τον επαναλαμβάνουμε χωρίς να έχουμε καταλάβει το βαθύτερο περιεχόμενο του;
Γι' αυτό σήμερα θα προσπαθήσουμε να κάνουμε μία βαθύτερη διείσδυση στο χαιρετισμό αυτό, δηλαδή στο γεγονός της Αναστάσεως του Κυρίου μας. Βέβαια και αυτό είναι μυστήριο και δεν μπορούμε πλήρως να το κατανοήσουμε, αλλά θα προσπαθήσουμε με λίγες σκέψεις να το προσεγγίσουμε κάπως περισσότερο.
Χρειάζεται να κατανοήσουμε πρώτον ότι η Ανάσταση είναι στενά ενωμένη με το Πάθος και είναι αποτέλεσμα αυτού.
Ηδη οι Προφήτες στις σχετικές προφητείες τους συνδέουν τα παθήματα με τη δόξα του Μεσσίου. Ο Απόστολος Πέτρος γράφει χαρακτηριστικά: *«Περί ης σωτηρίας εξεζήτησαν και εξηρεύνησαν προφήται... τα εις Χριστόν παθήματα και τας μετά ταύτα δόξας...» (Α' Πέτρ. Α' 10-11).*
Κατά την πορείαν εις Εμμαούς, και ενώ οι δυο Απόστολοι ήσαν στενοχωρημένοι και σκυθρωποί, ο Κύριος τους είπε: *«Ω ανόητοι και βραδείς τη καρδία του πιστεύειν επί πάσιν οις ελάλησαν οι προφήται! Ουχί ταύτα έδει παθείν τον Χριστόν και εισελθείν εις την δόξαν αυτού;» (Λουκ. ΚΔ', 25-26).*

Γι' αυτό και σε όλη την εκκλησιαστική υμνολογία συνδέεται στενά το Πάθος με την Ανάσταση του Κυρίου. Τη Μ. Πέμπτη ακούμε στο ιε' Αντίφωνο *«... Προσκυνούμέν σου τα πάθη, Χριστέ. Δείξον ημίν και την ένδοξόν σου ανάστασιν» (Τριώδιον, Ορθρος Μ. Παρασκευής, Αντίφωνον ιε').* Την Κυριακή του Πάσχα στο *«Ανάστασιν Χριστού θεασάμενοι»* διαβάζουμε: *«Τον Σταυρόν σου, Χριστέ, προσκυνούμεν και την αγίαν σου ανάστασιν υμνούμεν και δοξάζομεν... ιδού γαρ ήλθε δια του Σταύρου χαρά εν όλω τω κόσμω...» (Πεντηκοστάριον, Όρθρος Κυριακής του Πάσχα, «Ανάστασιν Χριστού θεασάμενοι»).*
Ωραιότατα και ο Απ. Παύλος συνδέει το Πάθος και την Ανάσταση του Κυρίου: «*τον δε βραχύ τι παρ' αγγέλους ηλαττωμένον βλέπομεν Ιησούν δια το πάθημα του θανάτου δόξη και τιμή εστεφανωμένον...» (Εβρ. Β', 9)*. Βλέπουμε λοιπόν ότι η Ανάσταση έχει υπόβαθρο το πάθος, τον πόνο, το Γολγοθά. Ανεστήθη, διότι έπαθε. Δεν θα είχαμε το φως που έλαμψε και εθάμβωσε κατά την Ανάσταση, εάν δεν είχε προηγηθεί το *«σκότος από ώρας έκτης» (Ματθ. ΚΖ', 45).* Οταν αυτές τις δυο έννοιες τις συνδέουμε, τότε κατανοούμε το μυστήριο της σωτηρίας μας και χαιρόμαστε τη χαρά της Αναστάσεως, διότι δια του Πάθους λυτρωνόμαστε.
Ποιό είναι τώρα το συμπέρασμα από την άρρηκτη αύτη ένωση Αναστάσεως και Πάθους; Ο Απ. Πέτρος μας λέγει: *«Εις τούτο γαρ εκλήθητε... ίνα επακολούθησητε τοις ίχνεσιν αυτού...» (Α' Πέτρ. Β', 21).* Δηλαδή, όταν λέμε «Χριστός Ανέστη», δεν θα χαιρόμαστε μόνο για την Ανάστασή Του, αλλά θα σκεπτόμαστε και τα παθήματά Του. Και κατά συνέπεια καλούμεθα όχι μόνον να είμεθα μέτοχοι της χαράς της Αναστάσεως, αλλά και των παθημάτων. Τούτο σημαίνει ότι, για να φθάσουμε στην Ανάσταση, θα περάσουμε και μεις μέσα από πάθη και θλίψεις. *«Ωσπερ κοινωνοί εστε των παθημάτων, ούτω και της παρακλήσεως» (Β' Κορ. Α', 7).* Καλούμεθα σε αγώνα πνευματικό και θα δοκιμάσουμε πόνο. Καλούμεθα σε μία γέννηση και αυτή προϋποθέτει πάντοτε ωδίνες. Ο εχθρός ευρίσκεται πάντοτε γύρω μας και εντός μας. Ασφαλώς θα φθάσουμε στη νίκη, στην Ανάσταση, αλλά κατόπιν αγώνος και θλίψεων. Θα βλέπουμε την Ανάσταση, αλλά δια μέσου του Γολγοθά. Θα βλέπουμε μέσω των δακρύων, αλλά τότε λέγουν οι πατέρες ότι βλέπουμε καθαρότερα. Τις θλίψεις θα τις βλέπουμε με το φακό της Αναστάσεως, ώστε να μη μας καταβάλλουν.
Και εφ' όσον πονώ... και εφ' όσον θλίβομαι... και εφ' όσον υποφέρω... και πάλι η Ανάσταση δίνει τη λύση. Κανείς δεν το αρνείται. Είδατε ότι και ο Κύριος μετά την Ανάσταση φέρει τους τύπους των ήλων. Θα αγωνιζόμαστε, θα πονούμε, αλλά θα παρηγορούμεθα δια της Αναστάσεως. Θα γνωρίζουμε ότι θα φέρουμε τα τραύματά μας δια βίου. Και θα αναμένουμε την Ανάσταση τη Δευτέρα για την τελεία θεραπεία.

Και τώρα ας σταθούμε σ' ένα δεύτερο σημείο.
Ενα ερώτημα ας θέσουμε στον εαυτό μας: Πιστεύουμε στην Ανάσταση του Κυρίου;
Ισως απορήσουν μερικοί. Θεωρείται τόσον άστοχο το ερώτημα. Ασφαλώς πιστεύουμε. Πριν όμως απαντήσουμε, ας πάρουμε ένα παράδειγμα. Εκείνοι που πίστευσαν προ πάντων στην Ανάσταση ήσαν οι Απόστολοι. Ας δούμε τι έκαναν Αυτοί, πώς φανέρωσαν την πίστη τους στον Αναστάντα Κύριο.

α) Εκήρυξαν την Ανάσταση.

Η εντολή τους δόθηκε από τον ίδιο τον Κύριο: «*υμείς δε έστε μάρτυρες τούτων*» *(Λουκ. ΚΔ', 48)*. Και διαλάλησαν αυτό το μεγάλο, το ακατανόητο, το απίστευτο γεγονός παντού. Και πόσα δεν τους στοίχισε! Πόσες θυσίες, πόσοι διωγμοί, πόσες φυλακίσεις, πόσα μαρτύρια, πόσο αίμα, αλλά και τη ζωή τους ακόμη! Βέβαια, κηρύττουν το γεγονός χωρίς κανέναν δισταγμό. *«Ου δυνάμεθα γαρ ημείς α είδομεν και ηκούσαμεν μη λαλείν...» (Πράξ. Δ', 20).*

β) Οι Μαθηταί έζησαν την Ανάσταση του Κυρίου.

Η ζωή τους ήταν μία απόρροια της Αναστάσεως. Είχαν κατανοήσει ότι ο *«Χριστός έπαθεν υπέρ ημών» (Α' Πέτρ. Β' 21) «και ηγέρθη δια την δικαίωσιν ημών» (Ρωμ. Δ', 25).* Είχαν κατανοήσει τούτο το μέγα: *«Συνετάφησαν αυτώ δια του βαπτίσματος εις τον θάνατον, ίνα ώσπερ ηγέρθη Χριστός εκ νεκρών... ούτω και ημείς εν καινότητι ζωής περιπατήσωμεν» (Ρωμ. ΣΤ', 4).* Η ζωή τους ήταν ζωή ανθρώπων αναστημένων, *«εγηγερμένων εκ νεκρών...» (Εφεσ. Ε', 14).*
Και επανέρχομαι στο ερώτημα της αρχής. Πιστεύουμε στην Ανάσταση του Κυρίου; Εάν ναι, τότε και μεις πρέπει να κάνουμε ό,τι και οι άγιοι Απόστολοι. Να το κηρύττουμε, να το διαλαλούμε, να διασκορπίζουμε παντού το μήνυμα της Αναστάσεως.
Ισως όμως να πει κάποιος: Μα να γίνω κήρυκας, να αφήσω την εργασία μου; Οχι. Αυτό είναι για τους λίγους. Και σήμερα έχουμε τόση ανάγκη από κήρυκες του λόγου του Θεού. Αυτό ας το προσέξουν οι χριστιανοί γονείς που δεν ωθούν τα παιδιά τους να γίνουν κληρικοί ή μοναχοί, όταν υπάρχει κάποια κλίση. Μάλιστα και μερικοί αντιδρούν.
Δεν ζητάει, λοιπόν, ο Θεός να γίνουμε όλοι κήρυκες των λόγων, αλλά κήρυκες της Αναστάσεως με τη ζωή μας. Ιδού το μεγάλο ζήτημα. Επηρεάζεται η όλη ζωή μου από την Ανάσταση του Κυρίου; Προσέξατε πώς άλλαξε η ζωή των μαθητών; Πριν ήσαν φοβισμένοι, δειλοί, άτολμοι. Μετά την πίστη τους στον Αναστάντα Κύριο παίρνουν θάρρος, τόλμη, παρρησία. Τι φοβερή μεταβολή είχε και ο Παύλος από την πίστη στον Αναστημένο Κύριο!
Είμαστε λοιπόν εμείς άνθρωποι της Αναστάσεως; Παρουσιάζεται αναστημένος και όρθιος ο εσωτερικός μας κόσμος; *«Ανάστα εκ των νεκρών...» (Β' Τιμοθ. Β', 8)* μας παραγγέλλει ο Κύριος. Η ζωή εκείνου που πιστεύει στην Ανάσταση πρέπει να είναι πολύ διαφορετική από τη ζωή εκείνου που δεν πιστεύει. Αυτός ζει μία ζωή αδιαφορίας και ηθικής καταπτώσεως. *«Η επιθυμία της σαρκός και η επιθυμία των οφθαλμών και η αλαζονεία του βίου...» (Α' Ιω. Β', 16)* αποτελούν τα ιδανικά του. Μήπως είναι και τα δικά μας; Εάν συμβαίνει αυτό, τότε πώς θα πούμε ότι ζούμε το *«Ει ουν συνηγέρθητε τω Χριστώ, τα άνω ζητείτε, ου ο Χριστός εστιν εν δεξιά του Θεού καθήμενος, τα άνω φρονείτε, μη τα επί της γης» (Κολ. Γ', 1-2);* Ο χριστιανός πρέπει να στρέφεται και να πετά πάντοτε προς τα ύψη, όπως ο αετός΄ και όχι να σέρνεται στα χαμηλά, όπως το σκουλήκι.

Εάν πιστεύουμε ότι *«ηγέρθη ο Κύριος»,* τότε η καρδιά μας δεν θα είναι κολλημένη στα γήινα, στα χαμηλά. Αφού θα έχει συνταφεί, θα έχει και συναναστηθεί. Η καινούργια ζωή μας πρέπει να είναι μία αναμφισβήτητη πραγματικότητα. Είδατε το μεταξοσκώληκα πως μεταμορφώνεται η κάμπια σε χρυσαλλίδα (νύμφη) κι αυτή πάλι μεταμορφώνεται μέσα στο κουκούλι σε τέλειο έντομο, την πεταλούδα; Αυτό είναι ένα αναμφισβήτητο γεγονός. Ετσι και η δική μας μεταμόρφωση πρέπει να είναι ένα πραγματικό γεγονός. Μόνον τότε πιστεύουμε στην Ανάσταση του Χριστού.

Τέλος ας υπογραμμίσουμε και μία άλλη αλήθεια:

Η Ανάσταση του Κυρίου είναι για μας όλους ανεξάντλητη πηγή χάριτος και δωρεών. Ας θυμηθούμε τι μας δίδαξε το Ευαγγέλιο της Αναστάσεως. *«Και εκ του πληρώματος αυτού ημείς πάντες ελάβομεν, και χάριν αντί χάριτος» (Ιω. Α', 16).* Οχι απλώς λαμβάνουμε πλήθος δωρεών, αλλά μας δίδεται συνεχώς *«χάρις αντί χάριτος»,* δηλαδή η μία δωρεά πάνω στην άλλη. Οπως ακριβώς τα κύματα της θάλασσας ακατάπαυστα διαδέχονται το ένα το άλλο αιωνίως, έτσι και δια της Αναστάσεως παρέχεται συνεχώς χάρις επί Χάριτος.
Θα προσπαθήσω να το απλοποιήσω για να το κατανοήσουμε καλύτερα. Ο Κύριος δια του σταυρικού Του θανάτου έλαβε τις αμαρτίες μας. *«Ούτος τας αμαρτίας ημών φέρει...» (Α' Κορ. ΙΕ', 17).* Προσέφερε τον εαυτόν του θυσία στο Θεό. Εχυσε το αίμα Του για να μας καθαρίσει. Ολα αυτά τα λέμε, αλλά πώς μπορούμε να είμαστε βέβαιοι ότι είναι έτσι; Οτι ο ουράνιος Θεός δέχτηκε αυτή τη θυσία του αντικαταστάτου; Οτι έσχισε το χειρόγραφο των αμαρτιών μας; Ποια απόδειξη έχουμε;
Εχουμε τρανή απόδειξη την Ανάστασή Του! *«Οτι Χριστόν ήγειρεν εκ νεκρών» (Πραξ. Γ', 15).* Εάν ο Χριστός έμενε στον τάφο, ούτε απόδειξη θα είχαμε ούτε χάρη και δωρεές. «*Ει δε Χριστός ουκ εγήγερται, κενόν άρα το κήρυγμα ημών, κενή δε και η πίστις ημών*» (*Α' Κορ. ΙΕ', 14*). «*Ει δε Χριστός ουκ εγήγερται, ματαία η πίστις υμών΄έτι εστέ εν ταις αμαρτίαις υμών*» (*Α' Κορ. ΙΕ', 17*).
Ετσι, λοιπόν, τώρα μπορούμε να χαιρόμαστε και να επαναλαμβάνουμε μετά βεβαιότητος ότι ο Κύριος Ιησούς «*παρεδόθη δια τα παραπτώματα ημών και ηγέρθη δια την δικαίωσιν ημών*» *(Ρωμ. Δ', 25).*

Αλλά ας προσέξουμε κάτι ακόμη σπουδαιότερο. Δια της Αναστάσεως λαμβάνουμε *«χάριν αντί χάριτος».* Λαμβάνουμε πλήθος χαρίτων και δωρεών. Ας προσέξουμε ένα χωρίο ακόμη του Αποστόλου: *«Ει γαρ εχθροί όντες κατηλλάγημεν τω Θεώ δια του θανάτου του υιού αυτού, πολλώ μάλλον καταλλαγέντες σωθησόμεθα εν τη ζωή αυτού» (Ρωμ. Ε', 10).* Εάν δια του θανάτου κερδίσαμε, φαντάζεσθε τι κερδίζουμε δια της ζωής Του, της Αναστάσεώς Του. Εάν δια του Σταυρού υπάρχει χάρις, δια της Αναστάσεως έχομεν χάριν αντί χάριτος. Ολα όσα απολαμβάνουμε είναι δώρα και καρποί της Αναστάσεως. Αγάπη, χαρά, ειρήνη, μακροθυμία, προσευχή, γαλήνη, μετάνοια κλπ. Ολα τα Μυστήρια της Εκκλησίας είναι καρποί της Αναστάσεως. Ολα αυτά ανέτειλαν εκ του κενού τάφου. Ας θυμηθούμε τον Κατηχητικό λόγο του Ι.

Χρυσοστόμου...

Αγαπητοί, τρεις αλήθειες υπογραμμίσαμε:

Οτι η Ανάσταση συνδέεται πάντοτε με το πάθος του Κυρίου και άρα δια του Πάθους το θνητό μας σώμα θα ενδυθεί αθανασία.

Οτι εάν πιστεύουμε στην Ανάσταση του Κυρίου, οφείλουμε να την κηρύττουμε λόγω και έργω. Δηλαδή να έχουμε μία αναστημένη ζωή.

Οτι η Ανάσταση είναι πηγή των δωρεών και των χαρίτων.

Ας προσπαθήσουμε να κατανοήσουμε τη ζωοφόρο Ανάσταση του Κυρίου μας.
Ας γίνει αυτή το βίωμά μας.
Ας διαποτίσει τη ζωή μας.
Ας αποτελεί το φως, το οποίον θα την καταυγάζει.
Ας ριζώσει τόσο βαθιά μέσα μας, όσον φαίνεται ότι ήταν ριζωμένη στις καρδιές των Ρώσων, όπως αποδεικνύεται από το εξής ανέκδοτο:

Στα χρόνια του αθέου κομμουνισμού ένας διαφωτιστής, άνθρωπος του κόμματος, προσπαθούσε επί ώρες πολλές να πείσει το ακροατήριό του ότι η Ανάσταση του Χριστού είναι μύθος, παραμύθι. Στο τέλος πολύ συγκαταβατικά ρώτησε αν κάποιος έχει κάποια απορία ή θέλει να πει κάτι. Ενα γεροντάκι σήκωσε το χέρι του και είπε: Δυο λέξεις μόνο θα πω. Αφού ανέβηκε στο βήμα, αναφώνησε:

- Χριστός Βοσκρές (Χριστός Ανέστη)! Και όλη η αίθουσα αντήχησε:

- Βοϊστίνο Βοσκρές (Αληθώς Ανέστη)!

Τη στιγμή εκείνη όλα τα επιχειρήματα του ινστρούχτορα (διαφωτιστή) κατέρρευσαν.

Ας επαναλαμβάνουμε, λοιπόν, και μεις πάντοτε με ακράδαντη πίστη:

- Χριστός Ανέστη!

- Αληθώς Ανέστη!

(Αγία Ταβιθά, 1968)

(Από το βιβλίο του † Αρχ. Χριστοδούλου Φάσσου, «Η Συγκατάβαση του Θεού και η Ευθύνη του Ανθρώπου», Εκδόσεις «ΤΑΩΣ» 2008)